

OBYWATELSKI
KOMITET
ODBUDOWY
ZAMKU
KRÓLEWSKIEGO
W WARSZAWIE

Biuletyn ZAMEK

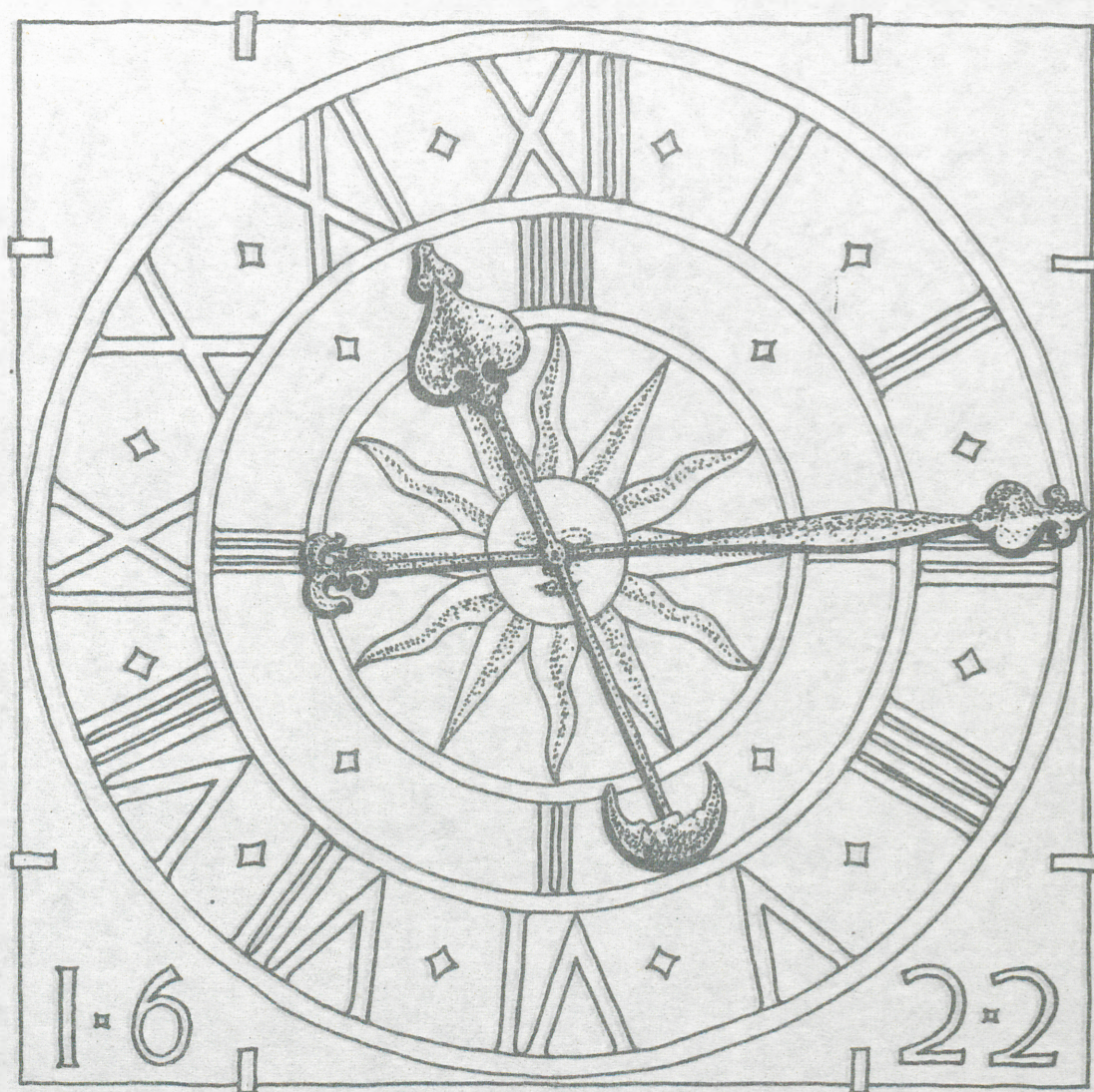
Bibl. Publ. m. st. W-wy
Egz. obow. 157

Nr 5 /109/ Rok IV

Warszawa, dnia 15 marca 1974 r.

Plac Zamkowy 10, tel. 31 66 99, 31 04 00

TARCZE ZEGARA NA WIEŻĘ ZYGMUNTOWSKĄ

rys. B. PADUCH 74

Realizowany projekt tarcz zegarowych ofiarował Zespół Urbanistyki i Architektury Instytutu Przemysłu Budowlanego Politechniki Warszawskiej kierowany przez prof. arch. Stanisława Marzyńskiego. /Tekst na str. 2/.

Łącznie ze wznoszeniem Wieży Zygmuntowskiej postępują prace przy rekonstrukcji tarcz zegarowych i budowie mechanizmu zegara. Społeczny zespół złożony ze znanych warszawiaków mistrzów grawerów i zegarmistrzów przy bezinteresownej współpracy zakładów przemysłowych, placówek zgromadził już niezbędne części i przystąpił do prac montażowych.

Z blach miedzianych nadesłanych przez Centralę Handlu Metalami Nieżelaznymi z Imielna pow. Tychy wykona się cztery duże tarcze średnicy 2,82 m dla umocowania rzymskich cyfr godzin i kwadransów, masek słońc z promieniami, kół ozdobnych kwadrantów, złożone również będą końcówki czterech kompletów wskazówek zegara. Długość wskazówek godzinowych wyniesie 1,74 m, minutowych 3,05 m.

Wszystkie wymienione elementy z miedzi przed nałożeniem na tarcze o łącznej powierzchni 25 m kw. pokryte zostaną warstwą czystego złota o grubości około 25 mikronów. Ta grubość złotej powłoki gwarantuje w pełni uniknięcie utleniania się miedzi z podłoża i zapewni długowieczny blask kruszcu.

Pokrycia złotem, metodą galwaniczną podjął się Instytut Mechaniki Precyzyjnej w Warszawie. Głównymi wykonawcami będą pracownicy Instytutu doc. dr Jan Socha i mgr inż. Sławomir Safarzyński. Podjęli się oni wykonania tej poważnej pracy w czynie społecznym. Dyrekcja zakładu zobowiązała się nieodpłatnie udostępnić oprzyrządowanie wanien galwanicznych, chemikalii, energii itp. Potrzebną ilość złota w postaci cyjano złocinu potasu dostarczy na zlecenie prezydium OKOZK Mennica Państwowa.

Obecnie mistrzowie - grawerzy pracują w swoich warsztatach nad rekonstrukcją poszczególnych części i wystroju tarcz. Mistrz Wacław Makowski wykonuje cztery słońca, Józef Panusiuk promienie słońca, Konrad Smoderok - cyfry, Zbigniew Cegielski - końcówki wskazówek. Wytłoczone w blasze miedzianej elementy sukcesywnie przekazywane są do złożenia w Instytucie Mechaniki Precyzyjnej.

Wszystkie zespoły i części do montażu mechanizmu zegara są już skompletowane w warsztacie na ul. Bugaj. Gotowe jest także urządzenie naciągowe do automatycznego podciągania ciężarów zegara.

Obecnie wykańcza się płyty stalowe ofiarowane przez Hutę Warszawa. Z wydatną pomocą wytoczenia kilkudziesięciu otworów w bardzo twardym stopie metalu przysłała załoga i dytekcja Centralnego Biura Konstrukcji i Obrabiarek w Pruszkowie pod Warszawą. W tej trudnej społecznej pracy przy użyciu specjalnych wytaczarek uczestniczyli: traser Ryszard Olko, wiertacz Henryk Kulik, szlifierz Marian Borządek i frezer Krzysztof Szymczak.

Montaż części mechanizmu przez zespół zegarmistrzów rozpoczął się w połowie marca i po próbnym uruchomieniu zegara w pracowni znajdzie się przed lipcem na Wieży Zygmuntowskiej.

Dary dzieł sztuki i deklaracje

Dr med. Anna Łęcka z Warszawy ofiarowała piękną porcelanową amforę z przykrywką w niebieskie i białe pasy pochodzącą z manufaktury miśnieńskiej.

x x x

Jadwiga Sokołowska z Warszawy w imieniu spadkobierców ś.p. Augusty z Turczyńskich Miszewskiej przekazała w darze srebrny koszyczek z 1870 r. i tackę w kształcie łódeczki łącznej wartości ok. 25.000 zł.

x x x

Alfred Woiciechowski z Bad - Neuheim NRF przesłał za pośrednictwem Ambasady PRL w Kolonii futerał zawierający dwie srebrne pół dolarówki, banknot 1-dolarowy, próbkę granulek białego metalu.

x x x

"Pekaes" Przedsiębiorstwo Międzynarodowych Przewozów przekazało dar w postaci złotego medalu olimpijskiego, wartości około 8.000 zł.

x x x

Do Miejskiego Przedsiębiorstwa Robót Ogrodniczych w Warszawie nadeszły trzy kontenery wypełnione pięknymi rodendronami. Jest ich około tysiąca wysokości do 80 cm. Krzewy nadesłał nasz rodak żyjący w Stanach Zjednoczonych. Bawił on w kraju w roku ubiegłym i zachwycony odbudową Zamku, zapowiedział przekazanie daru w postaci rodendronów. Ofiarodawca prosił o nie publikowanie jego nazwiska. Do czasu urządzenia ogrodów podzamkowych rodendrony zasadzono w Łazienkach.

x x x

Stanisław Granica z Gliwic znany z wysokiego kunsztu artystycznego wytwórca kryształów zaofiarował wykonanie w darze 20-kilogramowego pucharu. Na kryształ zostanie misternie wyszlifowana sylweta Zamku.

x x x

Dzielnicowy Zarząd Budynków Mieszkalnych Wrocław. Stare Miasto powiadomił biuro Komitetu Odbudowy o zamiarze złożenia w darze 2.320 kg taśmy miedzianej o różnych rozmiarach. Dar przyjęto i zostanie wykorzystany przy robotach wykończeniowych jak okucia bram, drzwi pochwytów balustrad oraz innych elementów dekoracyjnych, dla których wykonania potrzebna jest miedź.

ZBIORKA ZŁOMU METALI

Prowadzona od dwóch lat w kraju samorządowa zbiórka złomu metali nie tylko zwiększyła fundusz odbudowy Zamku, ale także poważnie zwiększyła zaopatrzenie naszego hutnictwa w cenny surowiec. W społecznej zbiórce złomu uczestniczyło ponad 2.000 zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw budowlanych spółdzielni oraz zespoły organizacji młodzieżowych, mieszkańcy wsi i liczne grupy pracownicze różnych placówek. Przekazane dotąd wpłaty na Zamek wyniosły ponad 2.600.000 zł.

Pożyteczna akcja zbiorów złomu zalegającego nieużytecznie na placach i dziedzińcach wielu zakładów pracy zasługuje na jak najszersze upowszechnienie w ramach prowadzonej obecnie w całym kraju akcji czystość i porządek.

Kierowcy na Zamek

Dotychczasowe wpływy ze sprzedaży nalepek /kalkomanii/ na szyby samochodów w akcji kierowcy na odbudowę Zamku wyniosły na dzień 13 lutego br. kwotę 2.725.000 zł. Wpłaty darów kierowców na fundusz odbudowy przekazali:

- Centrala Produktów Naftowych - 935.570 zł;
- Zjednoczenie Państwowej Komunikacji Samochodowej PKS - 462.650 zł
- Centrala Techniczno-Handlowa "Motozbyt" - 264.000 zł;
- Zrzeszenie Prywatnego Handlu i Usług - 10.440 zł;
- Liga Obrony Kraju - 432.600 zł;
- Zjednoczenie Transportu Samochodowego łączności - 36.420 zł;
- Polski Związek Motorowy - 17.345 zł;
- Zjednoczenie Przedsiębiorstw Transportowych Handlu Wewnętrznego - 90.297 zł;
- Zjednoczenie Przedsiębiorstw Transportu i Sprzętu Budowlanego - 474.570 zł;
- Automobilklub - 440 zł ;

Dar zwycięzcy w "Wielkiej Grze"

14 lutego br. w teleturnieju "Wielka Gra" telewizji warszawskiej zwyciężył Jerzy Jaraczewski z Warszawy odpowiadając na pytania z dziedziny numizmatyki. Zwycięzca z otrzymanej nagrody w wysokości 25.000 zł połowę 12.500 zł przekazał na fundusz odbudowy Zamku.

BIAŁOSTOCCZANIE NA ZAMKU

W lutym br. z okazji "Panoramy Trzydziestolecia" Ziemia Białostocka prezentowała społeczeństwu stolicy na wystawach i różnych imprezach swój bogaty dorobek gospodarczy, kulturalny i społeczny. Białostocczanie pragnąc czynnie, zadokumentować swoją obecność w Warszawie stanęli również do ochotniczej pracy przy odbudowie.

W dniach 16 i 28 lutego br. 340 fachowców budowlanych z woj. białostockiego - głównie murarzy, blacharzy, cieśli stanęło do robót przy odbudowie Zamku. Białostoccy przedownicy pracy stawiali ścianki na najwyższych kondygnacjach skrzydła gotyckiego i południowego, budowali kanały urządzeń klimatyzacyjnych na poddaszach a w salach zabytkowych podkładki gipsowe. Blacharze pracowali na dachach i w warsztatach przy wykonywaniurynien.

Po zakończeniu prac budowlanych odbyło się spotkanie przedstawicieli władz i społeczeństwa miasta i województwa z prezydium Obywatelskiego Komitetu Odbudowy. Delegacja Białostocczyzny przekazała w darze wykutą przez białostockiego kowala-artystę Grzegorza Różyckiego chorągiewkę na szczyt Wieży Zygmuntowskiej oraz obraz malarza Zycha Bujnowskiego, który zastąpi obraz "Pechmurny dzień" tegoż autora, zdobiący jedną z sal przed zniszczeniem Zamku. Kamieniarze białostoccy zadeklarowali wykucie jednej z rzeźb zamkowych

DARY PIENIĘŻNE

Ostatnio powiadomili m.in. o wpłatach na fundusz odbudowy Zamku w PKO lub wpłacili w biurze Komitetu następujący ofiarodawcy:

z Warszawy:

- 22.446,10 zł Warszawski Cech Złotników, Zegarmistrzów, Optyków i Grawerów - wpłaty z puszek znajdujących się w prywatnych zakładach rzemieślniczych za drobne usługi;
- 3.072 zł Warszawskie Okręgowe Przedsiębiorstwo Miernicze - składki załogi;
- 1.415 zł pracownicy Biura Urządzeń Lasu i Geodezji Leśnej Oddział Warszawa;
- 5.240 zł Nauczycielska Spółdzielnia Budowlano-Mieszkaniowa;
- 8.000 zł Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego "Tarimex";
- 2.820,70 zł pracownicy Spółdzielni Pracy "Innowacja";
- 2.264 zł Technikum Kolejowe Min. Komunikacji, ul. ul. Szczęśliwicka 56;
- 17.000 zł Jersey" Spółdzielnia Pracy Przemysłu Artystycznego;
- 1.650 zł Klub Międzynar. Prasy - Książki - "Ruch" Marszałkowska 116, za sprzedane tomiki "Generacje";

z kraju:

- 13.578,52 zł załoga Częstochowskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego w Częstochowie ze zbiórki do skarbonki;
- 3.000 zł załoga Marionowa PGR woj. wrocławskie;
- 1.419 zł Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzęska;
- 2.000 zł ks. Aleksander Syczewski z Białogostoku
- 3.347 zł Pracownie Sztuk Plastycznych Oddział we Wrocławiu składki za styczeń 1974 r.

- 2.353 zł Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe "Polskie Odczynniki Chemiczne" w Gliwicach;
- 1.560 zł Gminna Spółdzielnia "Sam.Chłopska" w Raciążu;
- 2.757 zł Spółdzielnia Inwalidów Ochrony Mienia i Usług Różnych w Białymstoku;
- 795 zł Stocznia Remontowa "Radunia" w Gdańsku z pracy społecznej pracowników W-1;
- 1.920 zł Odzieżowa Spółdzielnia Pracy "Selbo" Ostrowiec Św. z podziału zysku;
- 1.000 zł Maria Przybyła z Bytomia;
- 3.000 zł Radni Gminnej Rady Narodowej w Sosnowcu pow. Włodawa;
- 3.116,30 zł Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budowlane;
- 500 zł uczniowie Szkoły Podstawowej w Szewnie, pow.Opatów;
- 5.000 zł Technikum Odzieżowe Centr. Zw. Spółdzielni Pracy w Elku;
- 1.107 zł Szkoła Podstawowa nr 97 Wrocław;
- 2.573 zł Zw. Nauczycielstwa Polskiego przy Politechnice Wrocławskiej z balu sylwestrowego;
- 741 zł Szkoła Podstawowa nr 58 Gdańsk-Orunia
- 1.000 zł Szkoła Podstawowa nr 20 Bielsko-Biała;
- 1.430 zł Zasadnicza Szkoła Zawodowa PMO w Gliwicach;
- 1.000 zł Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Mielcu;
- 3.000 zł Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Brzegu dotacja z zysków;
- 6.035 zł Cech Rzemiosł Różnych w Siemianowicach Śl. z wpłat rzemieślników;
- 3.037,50 zł Spółdzielnia Pracy Artykułów Techniczno-Metalowych, Poznań z czynu produkcyjnego załogi;

- 1.275 zł Spółdzielnia Pracy "Warmianka" w Baczewie;
- 5.000 zł Państwowy Ośrodek Maszynowy w Lubaszczu pow. Nakło n/Notecią;
- 6.000 zł Państwowy Ośrodek Maszynowy w Olszanicy - dotacja;
- 2.601 zł Gminna Spółdzielnia "Sam.Chłopska" w Ciechanowcu;
- 200 zł E.E.B. Bydalek, emeryt Gdynia - Grabówek; na dalszą odbudowę po położeniu ostatniej cegły na murach.

Na konto krajowe w PKO do dnia 27 lutego 1974 r.
wpłynęło 423.610.976,98 złotych,

Na konto dewizowe w Banku PoKaO - 409.953,73... dolarów.

NUMERY KONT

Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie
PKO I Oddział Warszawa Nr 1 - 9 - 122.122.
Opracowane konto dewizowe Banku PoKaO nr E - 100 700.

BIULETYN ZAMEK

Wydawca: Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego
w Warszawie.

Adres Redakcji: siedziba OKOZK, Plac Zamkowy 10, tel. 310-400.

Redaguje: Bernard Kiser.

Druk: Polska Agencja INTERPRESS, ul. Bagatela 12
w czynie społecznym.